

Welke gegevens mag een school delen met het samenwerkingsverband?

In het geval dat de ouders het niet eens zijn met de aanvraag van een arrangement of TLV

1. Welke informatie mag de school over een leerling delen?

Voor het antwoord op deze vraag zijn de Nederlandse onderwijswetgeving, de Europese privacywet en Nederlandse rechtspraak/uitspraken van de landelijke commissies voor onderwijsgeschillen relevant.

2.1 Informatievoorziening bekeken vanuit de school

- Zorgplicht. De school heeft een wettelijke zorgplicht voor haar leerlingen (Art. 40, lid 4 WPO). Dit betekent dat een school verplicht is om ervoor te zorgen, dat een leerling die extra begeleiding en ondersteuning nodig heeft, een passende plek/ondersteuning krijgt. Dit geldt voor leerlingen die op school zitten en leerlingen die worden aangemeld. Als de school niet zelf een passende plek heeft, of als de basisondersteuning niet toereikend is, zal de school het samenwerkingsverband moeten inschakelen om tot een passend aanbod te komen.
- Geen specifieke voorschriften in wet- en regelgeving. Met betrekking tot het aanvragen van een TLV of arrangement, is er geen specifieke Nederlandse (onderwijs)wet- en regelgeving die voorschrijft welke informatie de school (wel/niet) moet of mag verstrekken aan het samenwerkingsverband.
- Wel privacywet; gegevens noodzakelijk/relevant. Omdat er geen specifieke Nederlandse (onderwijs)wet- en regelgeving is, komt vervolgens de Europese privacywet (AVG) in beeld. De privacywet geeft een algemeen kader; de school mag alleen die gegevens delen, die noodzakelijk zijn om het doel te bereiken dat ermee wordt beoogd (dataminimalisatie, noodzakelijkheidsvereiste). Van de privacywet moet de school zich daarom beperken tot het delen van de informatie die relevant is (need to have) voor een adequate onderbouwing van een aanvraag voor een TLV of ondersteuningsarrangement. Informatie die niet noodzakelijk/relevant is, mag de school niet delen met het samenwerkingsverband. Als bijvoorbeeld kan worden volstaan met de conclusie/samenvatting van een psychologisch rapport, dan is het niet de bedoeling dat het volledige rapport wordt meegestuurd.
- Ontwikkelingsperspectief. De school is wettelijk verplicht om een ontwikkelingsperspectief (OP) op te stellen voor leerlingen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben (Art. 40a, lid 6 WPO, Art. 34.7 Bekostigingsbesluit WPO).
  - Er zijn (wel) wettelijke voorschriften voor de informatie die het OP dient te bevatten (Art. 40a, lid 6 WPO, Art. 34.7 Besluit Bekostiging WPO en Nota van toelichting bij

het Bekostigingsbesluit WPO). Zie "Bijlage 1 Ontwikkelingsperspectief" welke informatie in het OP dient te worden opgenomen.

- In de praktijk vragen samenwerkingsverbanden (naast andere relevante informatie) het ontwikkelingsperspectief op ter onderbouwing van een aanvraag voor een TLV of ondersteuningsarrangement.
  - Voor een school is het "vanuit privacy perspectief bezien" in het algemeen verantwoord om het OP te delen (mits in dat OP alleen de informatie staat die daarin thuishoort).
- Uitspraken geschillencommissies. Ouders en onderwijsorganisaties kunnen onderlinge geschillen voorleggen aan de landelijke geschillencommissies. In de geschillencommissies zijn diverse zaken behandeld die die te maken hebben met de zorgvuldige procedure en informatievoorziening door scholen bij de aanvraag van een TLV of ondersteuningsarrangement. Uit deze uitspraken kan worden afgeleid wat noodzakelijke informatie is die de school moet/mag delen met het samenwerkingsverband. In "Bijlage 2 Geschillencommissies" is een overzicht opgenomen van de informatie die geschillencommissies beoordelen als relevant en/of noodzakelijk.
    - Voor een school is het "vanuit privacy perspectief bezien" in het algemeen verantwoord om in het kader van de aanvraag voor een TLV of ondersteuningsarrangement informatie met het samenwerkingsverband te delen die te delen die geschillencommissies beoordelen als relevant en/of noodzakelijk.

2.2 Informatieverstrekking bekeken vanuit het samenwerkingsverband

- In de Wet Primair Onderwijs (WPO) staat dat het samenwerkingsverband zélf de criteria en de procedure bepaalt voor het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring of arrangement (Art. 18a, lid 8, sub c WPO).
- In de praktijk geven diverse samenwerkingsverbanden handreikingen of richtlijnen aan de scholen wat het samenwerkingsverband verwacht met betrekking tot de informatievoorziening door de school.
- Samenwerkingsverbanden vragen (naast andere informatie) in het algemeen het ontwikkelingsperspectief op, als onderdeel/onderbouwing van de aanvraag voor een TLV of ondersteuningsarrangement.

2.3 Conclusie

De school mag alleen die informatie over de leerling delen die noodzakelijk/relevant is voor de onderbouwing van de aanvraag voor de toelaatbaarheidsverklaring of ondersteuningsarrangement. In zijn algemeenheid is dit:

- de informatie in het ontwikkelingsperspectief (Bijlage 1)
- de informatie die volgens de geschillencommissies nodig is voor een goede en zorgvuldige aanvraag (Bijlage 2).

2. Informatie delen zonder toestemming van de ouders

3.1 De wettelijke zorgplicht van de school is leidend, niet de toestemming van de ouders

Als een school een leerling heeft met een ondersteuningsbehoefte, die niet niet binnen de basisondersteuning kan worden ingevuld, dan is de school wettelijk verplicht een ontwikkelingsperspectief op te stellen en ervoor te zorgen dat de betreffende leerling de ondersteuning krijgt die aansluit op de ondersteuningsbehoefte (zorgplicht). Daarvoor dient de school aan te kloppen bij het samenwerkingsverband passend onderwijs.

De zorgplicht van de school vervalt niet als de ouders/wettelijk vertegenwoordigers het niet eens zijn met de school. De school moet desondanks het ontwikkelingsperspectief opstellen en de aanvraag voor de TLV of het ondersteuningsarrangement in gang zetten.

3.2 Ontwikkelingsperspectief plandeel; "op overeenstemming gericht overleg (OOGO)"

Het ontwikkelingsperspectief bestaat uit twee onderdelen. Het deel dat is gericht op de langetermijnontwikkeling en het uitstroomprofiel (plandeel), en het handelingsdeel dat gaat over de individuele ondersteuning. Over het plandeel moet de school met ouders "op overeenstemming gericht overleg (OOGO)" voeren. Dit houdt in dat zowel de school als de ouders een open en reëel overleg voeren over het ontwikkelingsperspectief. Het is de bedoeling dat ouders en school het samen eens zijn over dat deel, maar het is niet verplicht.

3.3 Ontwikkelingsperspectief handelingsdeel; "Instemmingsrecht"

Wat betreft het handelingsdeel hebben ouders instemmingsrecht. Dat betekent dat dit niet kan worden vastgesteld als ouders het er niet mee eens zijn. Het is echter niet zo dat wanneer de school met de ouders geen overeenstemming kan bereiken over het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief, de school geen zorgplicht meer voor die leerling heeft en de leerling niet meer kan of zou hoeven te begeleiden. Scholen zijn gehouden hun leerlingen in alle gevallen de nodige begeleiding te bieden. Ook als er nog geen overeenstemming is tussen de school en de ouders over het schriftelijk vast te stellen handelingsdeel. Uiteindelijk kan deze situatie bij de school leiden tot handelingsverlegenheid en in het uiterste geval tot verwijdering van de leerling.

3.4 Samenwerkingsverband moet bij de ouders informeren naar hun zienswijze

Als de verwachting bij het samenwerkingsverband bestaat dat de ouders bedenkingen hebben, is het samenwerkingsverband wettelijk verplicht de ouders te vragen naar hun zienswijze op de aanvraag. Deze zienswijze moet het samenwerkingsverband meenemen bij het uiteindelijke besluit over het al dan niet afgeven van de toelaatbaarheidsverklaring of het ondersteuningsarrangement.

3.5 Conclusie

- De school heeft geen toestemming van de ouders nodig om de aanvraag voor de TLV of het ondersteuningsarrangement bij het samenwerkingsverband in te dienen.
- Het ontwikkelingsperspectief mag met de aanvraag worden meegestuurd, ook als de school geen overeenstemming met de ouders daarover heeft bereikt.
- Als de verwachting bij het samenwerkingsverband bestaat dat de ouders bedenkingen hebben, dan moet het samenwerkingsverband de ouders vragen naar hun zienswijze op de aanvraag.

Bijlage 1 Ontwikkelingsperspectief

Het Besluit Bekostiging WPO (Art. 34.7 en Nota van toelichting 2014) bepaalt welke informatie het ontwikkelingsperspectief (Art. 40a WPO, Art. 26 WVO) in ieder geval dient te bevatten.

Het opstellen van een ontwikkelingsperspectief is verplicht voor alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Dit betekent dat de verplichting niet geldt voor leerlingen die ondersteuning ontvangen vanuit de basisondersteuning die door de school wordt geboden.

De verplichte onderdelen van het ontwikkelingsperspectief zijn:

- De te verwachten uitstroombestemming van de leerling. Daarmee wordt in het basisonderwijs en in het speciaal basisonderwijs gedoeld op uitstroom naar één van de onderwijssoorten in het regulier voorgezet onderwijs dan wel uitstroom naar één van de uitstroombestemmingen in het voortgezet speciaal onderwijs. In het voortgezet onderwijs heeft de uitstroombestemming betrekking op uitstroom die naar middelbaar of hoger beroepsonderwijs of wetenschappelijk onderwijs of in geval van het praktijkonderwijs naar welk soort functie op de arbeidsmarkt uitstroom wordt verwacht.
- De onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming van de leerling. Deze onderbouwing bevat de samenhangende argumenten die relevant zijn voor het onderwijs en die daarmee de keuze onderbouwen voor een uitstroombestemming. Daarbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van de leerling in relatie tot de voor de uitstroombestemming vereiste kennis en vaardigheden. De onderbouwing bevat ten minste een weergave van de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling. Het gaat hier om kindgebonden factoren en omgevingsfactoren die het onderwijsproces kunnen beïnvloeden en die (mede) bepalen of een leerling een bepaalde uitstroombestemming kan bereiken, zoals bijvoorbeeld motivatie, doorzettingsvermogen, een stimulerende thuisomgeving en/of kenmerken van de leerling. Deze factoren vormen belangrijke bouwstenen in de onderbouwing van de keuze die wordt gemaakt voor de te verwachten uitstroombestemming van de leerling. Wanneer het bevoegd gezag het ontwikkelingsperspectief voor de eerste keer na inschrijving vaststelt, zal de onderbouwing een weergave zijn van de voor de uitstroombestemming relevante gegevens in de beginsituatie van de leerling, zoals die bijvoorbeeld blijkt uit het onderwijskundig rapport indien de leerling eerder onderwijs heeft gevolgd.
- In het ontwikkelingsperspectief dient ook de te bieden ondersteuning en begeleiding opgenomen te worden en, indien aan de orde, de afwijkingen van het onderwijsprogramma.

Bijlage 2 Geschillencommissies

Uit uitspraken van landelijke geschillencommissies kan worden afgeleid dat de onderstaande informatie mag of dient te worden opgenomen in een aanvraag voor een TLV of ondersteuningsarrangement.

- Er dient aangetoond te worden dat in het voortraject sprake is geweest van diverse besprekingen in het ondersteuningsteam van de school, waarbij handelingsgericht werken (HGW of HGPD) is toegepast.
- Er dient aangetoond te worden dat in het voortraject gebruik is gemaakt van de inzet van externen van buiten de school (o.a. orthopedagoog of psycholoog), die daadwerkelijk hebben meegedacht voor het handelen in de klas of bij het aansluiten van de onderwijsbehoeften van de leerling.
- Er dient (d.m.v. geëvalueerde handelingsplannen) aangetoond te worden dat er verschillende handelingsalternatieven zijn uitgeprobeerd, maar dat de ingezette hulp geen duidelijk merkbare verbeteringen heeft opgeleverd of dat het eindresultaat nog steeds niet voldoende is om met het basisarrangement verder te kunnen.
- Er dient aangegeven te worden welke onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften het kind heeft.
- Er dient aangetoond te worden dat de school handelingsverlegen is en/of het welbevinden van het kind in de knel komt.
- Er dient aangetoond te worden dat de ouders reeds in het voortraject betrokken zijn.